

1. В сучасних умовах емісійна діяльність корпорації є основним джерелом фінансування її розвитку. Здійснення емісійної діяльності може здійснюватися за двома основними напрямками: випуск корпоративних облігацій і збільшення боргового портфелю, випуск акцій і збільшення власного капіталу.

2. При виборі напрямку емісійної діяльності основна увага приділяється поєднанню обраного напрямку зі стратегією роботи компанії на ринку.

3. Ефективність емісійної діяльності корпорації безпосередньо пов'язана з його інвестиційною привабливістю для зовнішніх інвесторів. Одним з найважливіших напрямків підвищення інвестиційної привабливості підприємства є його дивідендна політика.

Список використаних джерел:

1. Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент як фактор економічного зростання / Л.М. Ремньова // Фінанси України (укр.). – 2012. – № 11. – С. 32–41.
2. Жаріков В.В. Управління фінансами / В.В. Жаріков, В.Д. Жаріков. : навчальний посібник. Вид-во Тамб. дер. ун-та, Тамбов, 2002. – 80 с.
3. Попкова Н.А., Кузнецов С.И. Эмиссионная деятельность акционерного общества и оценка ее эффективности // Экономика и управление. – 2009. – № 9 (47). – С. 98.
4. Грабарник В.Е. (ред.) Бизнес на рынке ценных бумаг. М.: Гранитор, 1992.

Чиж Л.П.

*кандидат економічних наук, професор,
Одеський національний морський університет*

РОЛЬ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ В РОЗРОБЦІ МЕХАНІЗМУ СТІЙКОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ

Ринкова трансформація умов господарювання вимагає від керівників якісно нового підходу до вирішення проблеми управління сталим розвитком підприємства, незалежно від форми власності,

галузевої належності, розмірів. Складність вирішення проблеми обумовлено впливом макроекономічних чинників, виникнення яких пов'язано з процесами глобалізації світових господарських зв'язків.

Стійкість визначається як здатність системи функціонувати в станах, щонайменше близьких до рівноваги, в умовах постійних зовнішніх і внутрішніх впливів [1].

Уперше дослідження економічних систем в статичі і динаміці було виділено американським економістом Дж. Кларком. Із поняттям стійкості пов'язано поняття живучості, яка визначається як здатність системи пристосовуватися до заданої області значень параметрів і адаптації, які зумовлюють пристосованість до змін у зовнішньому середовищі на основі зміни структури або функції системи. Критерії адаптації системи характеризують не тільки пристосованість до зміни своєї структури або до постійно змінних умов, але й наявність резервних ресурсів для таких перебудов [2].

Існують різні підходи до типологізації видів економічної стійкості. Найбільш розповсюдженим є функціональний підхід, який передбачає виділення виробничої, техніко-технологічної, кадрової, фінансової, соціальної, організаційної, інноваційно-інвестиційної, маркетингової, екологічної, управлінської складових. Елементи економічної стійкості взаємопов'язані і взаємозалежні. Рівень розвитку кожної робить свій вплив на загальну економічну стійкість підприємства.

Ми згодні з думкою вчених, які вважають фінансову стійкість складовою частиною економічної стійкості підприємства та визначають останню як стан діяльності господарюючого суб'єкта, коли характеризують його соціально-економічні параметри при будь-яких збурень зовнішнього і внутрішнього середовищ, зберігаючи оригінал рівновагу, знаходяться в певній зоні економічної стійкості, кордони якої прийняті нормативними на даний часовий період, при цьому стабільно розвиваючись.

На основі узагальнення різноманітних точок зору на поняття «економічна стійкість підприємства», можемо надати таке визначення: економічна стійкість підприємства – це складне, системне поняття, яке передбачає здатність господарського об'єкту зберігати, перед усім, фінансову рівновагу, завдяки вмінню

адаптуватися до умов внутрішнього та зовнішнього середовища його функціонування за рахунок ефективного використання ресурсів підприємства.

Непередбачувані умови функціонування сучасних підприємств значно ускладнює процеси досягнення підприємствами стану стійкого розвитку. У цих умовах підприємства повинні орієнтуватися на нові принципи та методи організації, засновані, передусім, на удосконаленні внутрішнього механізму управління сталим функціонуванням підприємств. Головним компонентом такої організації є забезпечення процесів управління економічною стійкістю необхідною інформацією. Особливістю такої системи є те, що вона має враховувати високий ступінь невизначеності (ентропії) умов функціонування підприємств. В цих умовах основою такої системи має бути економічна діагностика. Економічна діагностика передбачає виявлення проблем функціонування підприємства за непрямими ознаками і розробку рекомендацій щодо підтримки управлінських рішень в умовах підвищеної ентропії його внутрішнього і зовнішнього середовища.

Проведення традиційного економічного аналізу, який розкриває загальні недоліки в роботі підприємства (причому, як правило, на ретроспективному рівні), не дає можливості своєчасного і об'єктивного встановлення причин виникнення різних негативних явищ, і як результат, розробити конкретні заходи для забезпечення сталого розвитку підприємства.

Економічна діагностика спрямована на оцінку стану економічних об'єктів в умовах неповної інформації про стан зовнішнього і внутрішнього середовища функціонування підприємства, що дозволяє встановити проблеми фінансово – господарської діяльності підприємства, визначити заходи щодо усунення несприятливих ситуацій і постійно підтримувати їх реалізацію. Таким чином, результати економічної діагностики дозволять керівництву розробляти гнучку стратегію розвитку підприємства, яка покликана підвищити його адаптаційну здатність і стійкість щодо впливів зовнішнього середовища.

Особливостями економічної діагностики є:

- зміна практичної спрямованості: підтримка управлінських рішень в умовах невизначеності середовища функціонування підприємства і неповної інформації;
- домінуюча роль перспективних динамічних досліджень;
- нові підходи в реалізації комплексності та системності економічного аналізу в ході практичних досліджень;
- розширення сфери дії і різноманітності проблематики тематичного аналізу;
- зміна орієнтирів у процесі проведення діагностики. В умовах ринку виділяються дві нових групи орієнтирів – експертні та гіпотетичні;
- зростання інформаційної насиченості аналізу;
- залучення сучасних методів, які мають підвищену гнучкість і здатність створення «тренажерів» для дослідження господарських ситуацій і розробки управлінських рішень.

В процесі управління підприємством економічна діагностика повинна застосовуватися безперервно, так як вона дозволяє своєчасно виявляти нові тенденції в роботі суб'єкта господарювання, що потребують внесення змін в управління його фінансовою і господарською діяльністю з метою забезпечення його стійкого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Алиев В.Г. Теория организации : учебник. Москва : Экономика, 2003. 431 с. URL: <https://institutions.com/download/books/1658-teoriya-organizacii-aliev.html>.
2. Мірошніченко Т.С. Основні поняття стійкості економічного розвитку. *Економічний вісник Донбасу*. 2011. № 3. С. 37–41. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/24140>.